

O nejlepším státě

XXIII. Cestování a turistika

In: Bernard Bolzano: O nejlepším státě. (Czech). Plzeň: M. Jašek, 1934. pp. 190–191.

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/400037>

Terms of use:

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

KAPITOLA XXIII.

CESTOVÁNÍ A TURISTIKA.

I CESTOVÁNÍ [PĚŠÍ — TURISTIKA], JEŽTO UPEVNĚUJE ZDRAVÍ A ROZŠIŘUJE OBZOR DUŠEVNÍ, ZVLÁŠTĚ MLÁDEŽE, BUĎ PODPOROVÁNO OD STÁTU, DĚJŽ SE TAK ZŘIZOVÁNÍM NOCLEHÁREN [ÚTULEN] A BEZPLATNÝM PŘÍSTUPEM KE VŠEM PAMÁTNOSTEM MÍST, KRAJŮ A ZEMÍ.

1. Účel cestování (turistiky). *Cestování* [turistiky] třeba jednak *k upevnění zdraví*, jednak také proto, ježto rozšiřuje *obzor* občanův, rozmnožuje *vědomosti* člověka¹).

Nebudíž ho tedy zanedbáno ani v našem státě (nejlepším).

Zejména však *mládež* v době dospívání by měla konat [delší] *туры pěší*, ne však jednotlivě, nýbrž společně, *v jakýchsi družinách* a za dozoru lidí *dospělých*. Týká se to *obojího pohlaví*, při čemž však třeba, aby nekonala cestu obě společně, ale ve *zvláštních*, přesně *oddělených* skupinách.

2. Povinnosti státu v této příčině. Stát vydržujž i *útulny* a *noclehárny*, aby cestující nemusili platiti, *konají-li cestu s dovolením státu*²). Dovolení to však dostaň *každý občan* — *několikrát* [v životě]. Že *všechny památnosti*, s jakými se cestující setká, bude moci shlédnout *bezplatně*, se samo sebou rozumí³).

*

1) Poznámky k překladu! [Že tu mluví spisovatel *jen* o cestování *turistickém*, sám níže zdůrazňuje. Srv. níže pozn. 5 a část textu k ní se vztahujícího!]

2) Obce! Srv. *kap. XII*. [str. 141, odst. a)].

3) Zajisté však pouze, vykáže-li se souhlasem a *dovolením své domovské obce*. Potloukání se světem *bez tohoto dovolení* uvedená kapitola *netrpí*. Srv. *zásady* tam uvedené [str. 135 a n.]!

Proč si však přejí, aby se tyto cesty, jejichž předním účelem jest [vedle upevnění zdraví⁴⁾] *vzdělávání ducha* — o jiných cestách, za *jinými účely*, na př. *obchodními* nebo [vůbec] *státními* tu totiž *nemluví*⁵⁾ — proč si tedy přejí, by se tyto cesty konaly *ve společnostech* [jak bylo výše popsáno), se čtenář lehce dovtípí.

3. Dodatky
a
vysvětlení.

Jsou *zábavnější*, jsou *méně nákladné* a *s menším nebezpečím* spojené. Jsou i *poučnější*, ježto na to, co kdo *vidí*, upozorní druhého, a když se o tom [ve společnosti] hovoří, *zakotvují* dojmy *trvaleji*⁶⁾.

4) Vložka! [Srv. 1. odst. této kapitoly!]

5) Poznámky k překladu! [Cesty *obchodní* jsou totiž — *podle kap. XIV.* — rovněž za účely *státními*!]

6) Zajisté charakteristické pro Bolzana, že stejně jako v kap. VIII. klade váhu na *výchovu tělesnou*, všímá si i této věci a věnuje jí *zvláštní kapitolu*. Proč se tak stalo, pochopíme z jeho života. Viz ostatně i další kapitolu a *dobře poznámky*!